

ຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ
ການປູກໝາກຖົ່ວ

(ສະບັບທົດລອງ)

ຂຽນໂດຍ: ທ້າວ ຄຳໄຜ່

ຂໍ້ມູນຈາກ: ບ້ານ ໂຄກນ້ອຍ ເມືອງ ໄຊທານີ ນະຄອນຫວງວຽງຈັນ

2006

ຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ ການປູກໝາກຖົ່ວ

ຮີບໂຮມ ແລະຈັດໜ້າໂດຍ: ນາງ ກອງມະນີ ຄຳຜາຍ

ຜູ້ແຕ້ມ: ທ້າວ ບິ້ທ້າວ

ຜູ້ຮຽບຮຽງ: ອ.ຈ. ໂພໄຊ ຈັນທະວົງສາ

ອ.ຈ. ເກດມະນີ ບັນດາສັກ

ອ.ຈ. ຄຳໄຫວ ອິນທະວົງ

ອ.ຈ. ລິ້ງ ແສງດາລາ

ອ.ຈ. ທອງຂັນ ສິລິໂພຄຳ

ເຈົ້າຂອງ: ພະແນກສຶກສານະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ແລະ

ສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ

ຄຳນຳ

ປຶ້ມພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນຫົວນີ້ໄດ້ມາຈາກການຂຽນຂອງຊາວບ້ານ ແລະ ອາສາສະໝັກເຊິ່ງໄດ້ຮຽບຮຽງເບື້ອງຕົ້ນຈາກຄະນະອຳນວຍການສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ ແລະ ພະແນກສຶກສານະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ

ປຶ້ມຫົວນ້ອຍຫົວນີ້ໄດ້ບັນຈຸເນື້ອໃນທີ່ເວົ້າເຖິງຫົວຂໍ້ໃດໜຶ່ງໂດຍມີຫຼາຍກົດຈະກຳທີ່ຈະເປັນການທົດລອງເອົາຄວາມຮູ້ທ້ອງຖິ່ນເຂົ້ານຳພາ ແລະ ສິດສອນນັກຮຽນຊັ້ນປະຖົມໂດຍເອົາບົດທີ່ງ່າຍສອນຊັ້ນປະຖົມ ບໍ່ 1 ບໍ່ 2 ແລະ ບົດທີ່ຍາກກໍສອນຊັ້ນໃຫຍ່ຂຶ້ນໄປ

ຄະນະຈັດທຳຫວັງຄິດວ່າປຶ້ມຫົວນີ້ຄົງເປັນບ່ອນອີງອັນໜຶ່ງໃຫ້ແກ່ຄູອາຈານກໍຄືອາສາສະໝັກທີ່ຈະໄປສອນເດັກປະຖົມບໍ່ຫຼາຍກຳໜ້ອຍ

ຄະນະຈັດທຳຄິດວ່າຍັງມີຫຼາຍເນື້ອໃນທີ່ບໍ່ທັນພຽງພໍ ແລະ ຂາດໄປຫວັງວ່າຄົງໄດ້ຮັບການຕິຊົມຈາກທຸກທ່ານພວກເຮົາພ້ອມທີ່ຈະປັບປຸງຕາມຄວາມເໝາະສົມ

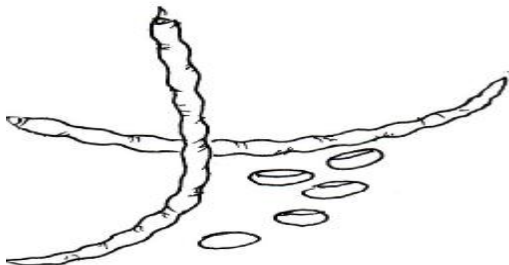
ຄະນະຈັດທຳ

ຄວາມເປັນມາ

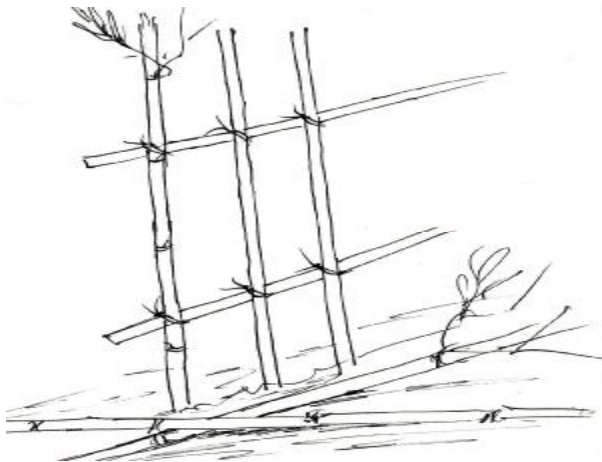
ໝາກຖົ່ວເປັນພືດສຳຮອງຂອງປະຊາຊົນ ຫຼັງຈາກການເຮັດ
ໄຮ່ເຮັດນາ. ເປັນພືດທີ່ປູກງ່າຍໃຫ້ຜົນຜະລິດດີ ແລະເປັນທີ່ນິຍົມຂອງ
ຄົນທົ່ວໄປເພາະນຳມາປະກອບອາຫານໄດ້ຫຼາຍຢ່າງ

ອຸປະກອນ

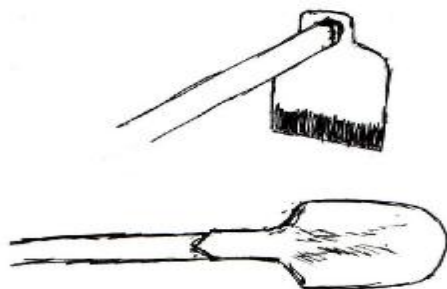
1. ແນວໝາກຖົ່ວ

2. ໄມ້ເຮັຍຫຼືໄມ້ຊອດ (ເອົາມາເຮັດຄ້າງ)

3. ຈີກ, ຊວ້ານ

4. ບົວຫີດນ້ຳ, ຄູ

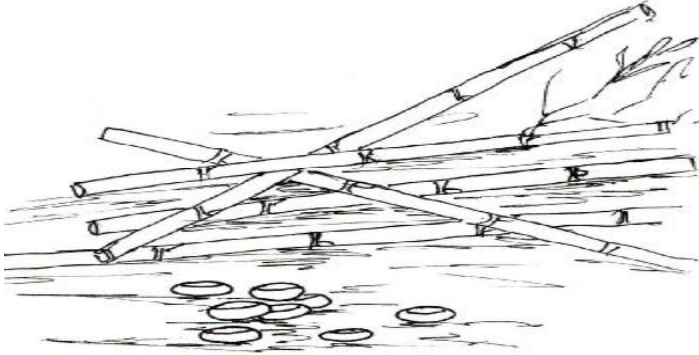

- ຂີ້ແກບ, ຜຸ່ນຄອກ

ຂັ້ນຕອນການປູກ

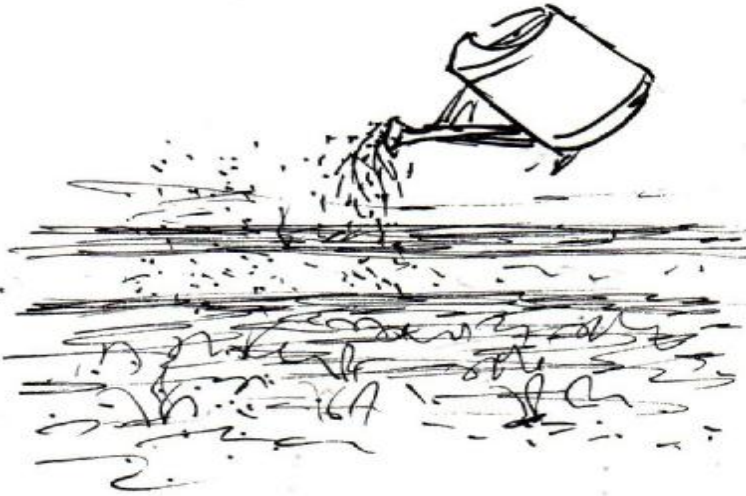
- ຊື້ແນວປູກ, ຕັດຄ້າງເພື່ອເປັນປ່ອນເລືອຂຶ້ນຂອງເຄືອໝາກຖົ່ວ

- ໄຖຫຼີຊຸດດິນຕາກແດດ ປະໄວ້ໃຫ້ຫຍ້າແຫ້ງຕາຍ.

- ຊຸດເປັນຄູເປັນຮ່ອງເອົາແນວລົງປູກ ແລ້ວເອົາແກບຖົມໃສ່ຫົດນ້ຳ ແລະໃສ່ຝຸ່ນຕາມປົກກະຕິ

ຫຼັກການທີ່ສໍາຄັນ

ຕ້ອງເຮັດຕ້າງເພື່ອເຮັດໃຫ້ເຄືອໝາກຖົ່ວຂະຫຍາຍຕົວເຕັມທີ່
ເປັນໝາກຍາວງາມບໍ່ຂອດງໍ

ຄຸນປະໂຫຍດ

- ໝາກຖົ່ວເປັນພືດສໍາຮອງທີ່ສາມາດແກ້ໄຂຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນໄດ້
- ສົ່ງເສີມການກິນຜັກໃຫ້ຫຼາຍກວ່າການກິນຊີ້ນສັດ
- ສົ່ງເສີມການອອກແຮງງານໃຫ້ນັບມື້ນັບດີຂຶ້ນ
- ເພີ່ມພຶດພັນທັນຍາຫານໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ
- ຖ້າປູກຫຼາຍກໍກາຍເປັນສິນຄ້າ

ກາບ: ສວນໝາກຖົ່ວ

ສວນໝາກຖົ່ວ	ເຮັດຢູ່ຕາມບ້ານ
ຄັນບໍ່ຄ້ານ	ເຮັດໃຫ້ຫຼາຍໆ
ເອົາໄປຂາຍ	ຢູ່ຕາມຕະຫຼາດ
ຈະບໍ່ຂາດ	ເງິນໃຊ້ໃນເຮືອນ

ເຊິ່ງ: ການເຮັດສວນຄົວ

ໂຮ.....ຮົວ...

ການເຮັດສວນຄົວ	ຕາມປະເພນີ
ດິນເຮືາງາມດີ	ຕ້ອງເຮັດຕ້ອງສ້າງ
ຢ່າໃຫ້ດິນຫວ່າງ	ປະປ່ອຍເສຍດາຍ
ເຮັດໃຫ້ມັນຫຼາຍ	ສົ່ງຂາຍຕະຫຼາດ
ບໍ່ວ່າຜັກກາດ	ຜັກບົ້ງຜັກຊີ
ສວນຄົວທີ່ດີ	ມີຜັກຫຼາຍຢ່າງ
ຮູ້ເຮັດຮູ້ສ້າງ	ມີຢູ່ມີກິນ
ຊຸມຜັກຕໍານິນ	ແກງກິນກໍແຊບ
ຢ່າລືມໃສ່ແກບ	ແລະຝຸ່ນລົງນໍາ

ເພງ: ໝາກຖົ່ວ

ໝາກຖົ່ວໆ	ໝາກຖົ່ວໆ
ເຄືອຍາວດົ້ວ	ເປັນຕາຊະອອນ
ຫຼານເອງ	ກໍອອນຊອນ (*2)
ເປັນຕາຊະອອນ	ເຄືອໝາກຖົ່ວຍາວ (*2)

ລຳ: ສວນໝາກຖົ່ວ

ໂອນໍ	ພໍ່ເມື່ອມາ
ແນມເຫັນ	ສວນໝາກຖົ່ວ
ຈັງແມ່ນ	ແສນສະອອນແທ້ນາ
ພໍ່ເມື່ອມາ	ເຫັນເຈົ້າໜ່ວຍງາມສະອອນເດ

ຮູບ ແລະປະຫວັດຂອງຜູ້ຂຽນ

ຊື່ ທ້າວ ຄຳໄຜ່

ອາຍຸ: 39 ປີ, ອາຊີບ: ປະຊາຊົນ

ເຫດຜົນຂອງການຂຽນບົດ

ການປູກໝາກຖົ່ວແມ່ນວຽກງານໜຶ່ງທີ່ບໍ່ຫຍຸ້ງຍາກແມ່ນໃຜກໍສາມາດປູກໄດ້ ເປັນຜັກສວນຄົວສາມາດປູກໄວ້ກິນໃນຄົວເຮືອນ ຫຼືຖ້າປູກໄດ້ຫຼາຍກໍສາມາດຂາຍເປັນສິນຄ້າສູ່ຊຸມຊົນໃກ້ຄຽງຫຼືຕາມທ້ອງຕະຫຼາດໄດ້ຄືກັນ.